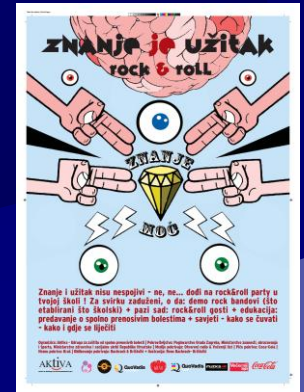
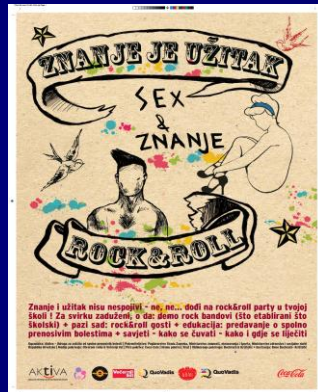

VAŽNOST EDUKACIJE ADOLESCENATA O SPOLNO ODGOVORNOM PONAŠANJU

Doc.dr. sc. Dubravko Lepušić dr med

Od starog Egipta, 2200 B.C...

Prvi poznati opis karcinoma maternice

- Tada opisane korice od lana kao sredstvo prevencije od bolesti

do

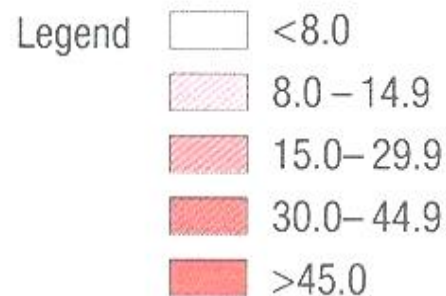
Nobelove nagrade 2008.g

Human papilloma virus (HPV) i karcinom vrata maternice

Prof Harald Zur Hausen

**Svake 2 minute jedna žena umre od karcinoma cervixa
iako se je bolest mogla spriječiti !**

Reprodukcijsko zdravlje:

“-je stanje potpunog fizičkog, psihičkog i socijalnog blagostanja, a ne samo odsustvo bolesti i nemoći u svemu što se odnosi na sustav reprodukcije i njegovo funkcioniranje u procesima reprodukcije”

Znači da:

- ljudi imaju zadovoljavajući spolni život
- sposobnost ostvarivanja vlastitog potomstva
- mogućnost i slobodu da odluče hoće li i kada će i kako često će tu sposobnost iskoristiti

Na reprodukcijsko zdravlje utječe:

- genetsko nasljeđe
- rast i razvoj
- osobno ponašanje
- socijalno-ekonomski uvjeti života
- prirodni okoliš

Adolescentna populacija

- Po SZO adolescenti su osobe između 10 i 19 godina starosti(najbrojnija populacija u povijesti čovječanstva-gotovo polovica opće populacije mlađa od 25 god.)
- U pubertetu i adolescenciji češće nastaju infekcije:
-neuredan način života-neredovita ishrana-promiskuitet čime se smanjuje otpornost organizma i olakšava širenje infekcije
- U adolescentne populacije psihički rast je u nesrazmjeru sa tjelesnim ali i socijalnim i emocionalnim rastom(nepotrebno samodokazivanje)

Adolescencija i seksualno ponašanje:

-**seksualno ponašanje** ovisi o utjecaju okoline:
obitelj, vršnjaci, školsko okruženje

-**promjena načina života**(školovanje, karijera...)- više predbračnih seksualnih odnosa-više spolno prenosivih bolesti

(seksualna aktivnost počinje u Hrvatskoj u prosjeku sa **17 god** za oba spola, 16. godina projekt “ Znanje je užitak”)

-tradicijski u Hrvatskoj je seksualna sloboda mladića je veća, a od djevojaka se očekuje da vode računa o kontracepciji i zaštiti od SPI

-Mladi skloniji alkoholu, psiho aktivnim tvarima-veći rizik upuštanja u rane i rizične seksualne odnose

★ ŠTO MLADI OČEKUJU OD RODITELJA ?

sve pozitivno:

-interes i pomoć,razumijevanje, slušanje
prihvaćanje,očekivanje najboljeg,
pokazivanje ljubavi...

“ Nemoj me osuđivati, već me smatraj osobom koja katkad dođe do
točke loma”(Dnevnik Anne Frank)

U adolescenciji mlade osobe moraju pomicati granice, donose
svoje odluke,preuzimaju odgovornost

-eksperimentiranje s rizičnim ponašanjima(granice ?)

-U adolescentnoj fazi mladi ljudi oblikuju vlastite životne stavove koji su u stalnoj borbi njihovih vlastitih viđenja i obiteljske tradicije.

(od 60-tih god prošlog stoljeća-"sex revolucija"), mladi su :

- sve ranije stupali u spolni život
- izražen promiskuitet

posljedice-naglo širenje spolno prenosivih bolesti i pojavu komplikacija:

- zdjelične upalne bolesti
- povećanje učestalosti neplodnosti
- upalna stanja muških

- Zarazne bolesti koje se prenose bilo kojim oblikom spolnog kontakta
- zdravstveni problem zbog **epidemiološke raširenosti, oskudnih simptoma**, mnogobrojnih **komplikacija** i velikih **troškova** (15,5 milijardi dol)
- Svake godine više od 400 mil oboli od SPB(60% u dobi mlađoj od 25 god a u dobi 14-19 god dvostruko učestalije u djevojaka)
- važan je rad sa **adolescentima** na početku njihovog aktivnog seksualnog života u razdoblju kada se stvaraju stavovi i ustaljena ponašanja a izloženost rizicima je velika

■ Zašto su adolescenti društvena skupina povećanog rizika:

- potreba za seksualnim eksperimentiranjem
- slabo znanje o spolno prenosivim bolestima
- hedonizam kao vrijednosna orijentacija
- snažan utjecaj vršnjaka
- iluzija neranjivosti
- skromne komunikacijske vještine

-Stiže li generacija "SEX" ?

Činjenice:-prerana seksualizacija mladih (utjecaj medija)
-seksi fotografije na facebook-u mobitelima

- ☀ Mediji serviraju živote tzv. uspješnih i slavnih koji zapravo izgleda da ništa ne rade nego samo biraju odjeću,puni su para,mijenjaju dečke/cure,povremeno se opijaju,drogiraju i sl. a do novca su došli(barem se tako čini) na lak način.
-opasnost od nastanka generacije neostvarenih,depresivnih i razočaranih mladih ljudi
- ☀ mladima trebaju drugačiji uzori,drugačije životne priče:
- ☀ -mladi se trebaju zabavljati,istraživati,napraviti i pokoju glupost,eksperimentirati sa izgledom,otkrivati svoju seksualnost,no treba poticati talente i vještine mladih

☀ ČINJENICE:

-Preko 111 miliona novih slučajeva SPB javlja se u osoba mlađih od 25 godina

-više od polovice HIV infekcija u cijelom svijetu(oko 7000 svaki dan) javljaju se u mladih ljudi

-10% trudnoća u svijetu pripada adolescenticama

-svake godine u cijelom svijetu nažalost se obavi 4,4 miliona prekida trudnoća kod žena (većina od toga ilegalno i nesigurno)

TREBA LI NAM ODGOJ O SPOLNO ODGOVORNOM PONAŠANJU ?

Spolno odgovorno ponašanje:

-različiti stavovi(apstinencija,kondom ?)-
kulturalna,socijalna,politička i religijska razmišljanja

VAŽNO:

1. –skladna, stabilna veza sa vjernim partnerom
- 2.-redovita upotreba kondoma(upotreba ostalih metoda kontracepcije ne isključuje kondom)
- 3.-odgađanje početka seksualnog života(preranog)
- 4.-izbjegavanje promiskuiteta
- 5.-izbjegavanje seksualnog kontakta sa osobom rizičnom na SPB

-Podizanje svijesti EDUKACIJOM u općoj populaciji

-SAVJETOVALIŠTA ZA MLADE

?Što povećava rizik infekcije ?:

- sve ranije stupanje u spolne odnose
- veći broj partnera
- oslabljen obrambeni sustav
- prisutnost druge spolne infekcije

?Kako spriječiti infekciju?:

- edukacija
- razgovor u obitelji (razgovor o spolnom životu)
- spolno odgovorno ponašanje
- redoviti odlasci liječniku(savjet,pregled)
- cijepljenje

Epidemiologija raka vrata maternice u Hrvatskoj

Davno sam čuo , a i danas je aktualno :

„Svaka umrla žena od raka vrata maternice je sramota !“

ili

Smrt od raka vrata maternice dokazano i potvrđeno od najviših autoriteta iz svih dijelova svijeta **SRAMOTA!!**

-2010.

383 je oboljelo od raka vrata maternice(umrlo 114 žena)

- ✱ -teoretski od karcinoma vrata maternice **NITI jedna žena ne bi trebala oboljeti a kamoli umrijeti**(znamo uzročnike, postoje metode detekcije, organ dostupan vizualizaciji), **edukacija, probir, cijepljenje** No i dalje u Hrvatskoj 14-16/100000-razlog oportunistički pregledi

- ✱ -U Finskoj organizirani program probira te sveobuhvatna i obvezna edukacija adolescenata unazad 45 godina
- ✱ Rezultati:rak vrata maternice je tek 18. po zastupljenosti a stopa smrtnosti se smanjila za 80%(godišnje 160 novih slučajeva i 60 smrti na 5,3 mil stanovnika)
- ✱ Zadaća javnozdravstvene službe u Hrvatskoj je organizirati Nacionalni program prevencije raka vrata maternice:
- ✱ -organizacija primarne prevencije (EDUKACIJA,cijepljenje)
- ✱ -organizacija sekundarne prevencije (program probira)

Geneza nastanka bolesti:

-nakon prvog spolnog odnosa **60%** **djevojaka** će biti inficirano HPV-om (> 90% se spontano riješi u razdoblju od 6-18mj)

-u do 10% slučajeva uzrokuje-upalna stanja (predstadiji promjena-promjene na PAPA nalazu-CIN)

-Najčešći je HPV 16

- ☀ Dijagnoza i liječenje HPV infekcije muškaraca je **VAŽNO** radi smanjenja širenja infekcije

CJEPIVO

- cjepivo -komadići virusa
 - četverovalentno cjepivo za HPV tipove 6,11, 16 i 18(od lipnja 2006.god u SAD odobren, od siječnja 2007. u 52 zemlje svijeta)

-dvovalentno(16 i 18)

- adolescenti su osnovna ciljna skupina (dob 12-26 god)
- cjepivo je za oba spola(FDA od 16.10.2009.-za muškarce)

- raspored cijepljenja
0-2-6mj(unutar 1 god)
I.M. u ruku
- cjepivo štiti oko 60-70%, zaštita od infekcije te edukacija mladih je još jako važna.

☀ POPIS ZEMALJA KOJE FINANCIRAJU CIJEPLJENJE PROTIV HPV-a

Europa:

Belgija, Bugarska, Češka, Danska, Francuska, Njemačka, Grčka, Island, Irska, Italija, Latvija, Luxemburg, Makedonija, Nizozemska, Norveška, Portugal, Rumunjska, Slovenija, Španjolska, Švedska, Švicarska, Velika Britanija

Sj. Amerika:

SAD*, Kanada, Mexico

Centralna Amerika:

Porto Riko, Panama, Trinidad i Tobago, Barbados, Bermuda

Južna Amerika:

Argentina, Peru, Gvajana, Kolumbija, Urugvaj, Paragvaj, Surinami

Azija Pacifik:

Australija*, Novi Zeland, Malezija, Brunei, Japan

Sredni Istok, Afrika:

Kuwait, Ujedinjeni arapski Emirati, Lesoto, Kazakhstan, Izrael, Ruanda

Vlade 50 zemalja financiraju HPV cijepljenje, od kojih 2 i za muškarce (*)

- ☀ -tjedan dana prije održavanja predavanja/događanja adolescenti dobivaju u zadatak učiniti po svom izboru:

- web stranice
- scenske nastupe
(koncerti, recitali, predstave...)
- poster
- predavanja učenika

sve sa temom o spolno odgovornom ponašanju te prevencijom nasilja i ovisnosti među mladima

Adolescenti su aktivno uključeni u projekt

-Nekoliko voditelja programa organizira cijelo događanje te informira svoje kolege o tome (izrada kutija, brošura, letaka, službenih postera...)

★ Sudjelovalo je tijekom tri godine projekta šk. g. 2007./2008.,2008./2009.,2009./2010.

★ 51 srednja škola u Hrvatskoj (ukupno 2295 učenika)

Anketna pitanja :

- ★ godina prvog spolnog odnosa(+učestalost, razlozi stupanja u sp.o.)
- ★ upotreba kontracepcije,upotreba kondoma,
- ★ iskustvo seksualnog odnosa pod utjecajem alkohola/narkotika,
- ★ broj seksualnih partnera,
- ★ znanje o spolnosti(informiranost o ljudskoj reprodukciji,SPB,metodama i sredstvima zaštite od neželjene trudnoće),
- ★ znanje o HPV infekciji i posljedicama(način infekcije,testovi,zaštita...)
- ★ sklonost rizicima

- ★ **90% svih** seksualno aktivnih adolescenata ima iskustvo **RSP**(normalnost pojavljivanja u adolescenata).Što je seksualni staž duži to je veća sklonost RSP

- iskustvo **prvog sp.o.** najviše u dobi **16 god**(**36,1% mladića i 28,6% djevojaka**-većina sa starijim partnerom-epidemiološki važno radi SPB)-**83%** ih smatra da nije prerano
- **27%** sp. akt. mladića je imalo **tri ili više** partnerica
- **68 %** mladih **rabi kondom** (od toga pri prvom odnosu 40 %)
- **12 %** **hormonska kontracepcijska sredstva**
- oko **20 %** **nikakvu** kontracepciju
- 83 % djevojaka** navodi da je **ljubav** glavni razlog stupanja u sp.o. a u **mladića** je u **33 %** ispitanika to **fiziološka potreba**
- 52%djevojaka i 28 % mladića** nije iskazalo zadovoljstvo prvim seksualnim odnosom

- ★ **59%** ispitanika je imalo sp. odnos pod utjecajem alkohola, **13%** pod utjecajem droge
- ★ **65%** djevojaka i **46%** mladića je imalo jednog partnera/icu u prvoj godini sp.života
 - vlastito znanje o spolnosti (ocjena 3)
 - **85 %** ispitanika je znalo ulogu kondoma (kontracepcija+zaštita od SPB)
 - **45%** ispitanika je odgovorilo sa "ne znam" na pitanja o hormonskim kontraceptivima
 - **70 %** ispitanika procjenjuje vlastiti rizik osobne zaraze od SPB kao veliki (30 % rizik procjenjuje kao malen)

Interes za seksualnom edukacijom u preko 97 % ispitanika (suvremena, znanstvena)

Alkohol-poticaaj za rizično seksualno ponašanje adolescentica

★ REZULTATI:

- prosječna dob 17,9 god (15-19 god st.393 djevojke 2010./2011.)
- količina alkoholnih pića 3> 27 %
- poz na T. Vaginalis 17 % (9 % manje od 3 pića)
- neredovita upotreba kondoma 81 % (66 %)
- često traženje seksualnih uzbuđenja 67 % (45%)
- sp. odnos pod ut. alkohola/droga 52% (32%)
- brojni sex. partneri unazad 60 dana 39 % (28%)
- practiciranje analnog odnosa 43% (24%)

ZAKLJUČCI:

- konzumacija alkohola bi mogla biti jedna od oznaka rizičnog seksualnog ponašanja adolescentica
- razvijanje preventivnih edukacijskih programa na individualnoj i društvenoj razini
- ★ intervencije vezane uz sprečavanje SPB za adolescente trebaju uključivati informacije o **konzumaciji alkohola**

-loši demografski trendovi depopulacije i starenja stanovništva prisutni su u Hrvatskoj već 40 godina

-pojačani posljednjih godina socijalnom i ekonomskom tranzicijom i globalizacijom

-u uvjetima poljuljanih društvenih odnosa, ekonomske neizvjesnosti, pada morala, promjene sustava vrijednosti, te nedefiniranih novih društvenih uloga, prije svega mladih, rizična ponašanja mladih i spolno prenosive bolesti izrasle su u veliki javno-zdravstveni problem

-bitno je intervenirati na vrijeme uz pomoć organiziranog, strukturiranog i prije svega adekvatno educiranog tima

Spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje

6.2.2012. formirano je "Povjerenstvo za pripremu izrade kurikuluma zdravstvenog odgoja"-Agencija za odgoj i obrazovanje

dio Povjerenstva odgovoran za modul:

(Marina Kuznam, Teodora Dubrović, Marina Ništ, Aleksandar Štulhofer, Dubravko Lepušić)

-Uvođenje zdravstvenog odgoja u hrvatski obrazovni sustav u skladu je sa pedagoškom praksom najrazvijenijih obrazovnih sustava

-aspekti zdravstvenog odgoja:

očuvanje zdravlja i kvalitete života, humani odnosi među spolovima i ljudska spolnost, prevencija ovisnosti, kultura društvene komunikacije i prevencija nasilničkog ponašanja

Opća deklaracija o ljudskim pravima:

“Odgoj i obrazovanje mora biti usmjereno punom razvoju ljudske osobe i jačati poštivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda.”

Konvencija o pravima djeteta:

...naglašava odgovornost roditelja za djecu ali i odgovornost države da štiti i pomaže obiteljima u ispunjavanju njihove ključne uloge u podizanju djece.

“Najbolji interes djeteta uvijek ima prednost pred svim ostalim interesima.”(čl 3.)

☀ NEKOLIKO SAVJETA...

- posvetiti pažnju adolescentskim navikama i stereotipovima

- edukacijski programi moraju obuhvatiti sve dimenzije RSP,uključujući i seksualno nasilje i toleranciju prema seksualnim manjinama

- pravo na najbolje obrazovanje:

- a) potvrđene znanstvene istine, b) kultura poštovanja različitosti, c) razumijevanje društvenih realnosti

- dobro i široko obrazovanje jedan je od najvažnijih stupova društva

- osnovni zadatak nije iskorijeniti RSP, što je utopija, već smanjiti intenzitet i rasprostranjenost

Spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje

- CILJ : razviti vodić, konkretne radne materijale i izvore u kojima će učitelji, nastavnici i stručni suradnici moći pronaći i provoditi aktivnosti na zdravstvenom odgoju u školskom okruženju
- Moduli: 1. živjeti zdravo 2. prevencija ovisnosti 3. prevencija nasilnog ponašanja 4. spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje
- Modul 2.:
 - anatomija i fiziologija
 - definicije, pristupi i važnost spolno odgovornog ponašanja
 - kako prevenirati spolno prenosive bolesti i neželjenu trudnoću
 - prevencija HPV-a
 - ravnopravnost spolova
 - poštivanje i prihvaćanje različitih seksualnih identiteta

Spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje

- ✱ ...modul kojim se učenicima daju znanstveno utemeljene informacije kojima nije cilj utjecati na svetonazor i osobni izbor učenika
- ✱ ...u starijim dobnim skupinama učenici će raspravljati i o nekim kontroverznim temama upravo s ciljem donošenja vlastitih prosudbi i stajališta, koja neće biti nametnuta već osobno osvještana i potkrepljena argumentima
- ✱ ...osposobljavanja za kritičko prosuđivanje životnih situacija i vlastitih postupaka te za odgovorno donošenje odluka
- ✱ ...jednako važan cilj je tolerancija sa uvažavanjem različitosti među ljudima
- ✱ ...treba potaknuti razvoj empatije i osjetljivosti za potrebe drugih kao i ukazati na neprihvatljiva ponašanja i devijantne pojave koje se ne smiju tolerirati

Spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje

★ Spektar tema (sadržaji) O.Š.:

-odgovornost i poštovanja prema vlastitom tijelu
(prepoznati što je prihvatljiv a što neprihvatljiv tjelesni dodir) –

3. razred oš

-razlike rodnih uloga u društvu (prepoznati spolne/rodne stereotipove u medijima te raspraviti o tim ulogama u razredu i obitelji)-4. raz.oš

-vlastito tijelo u pubertetu,promjene i teškoće u sazrijevanju,uloga i pritisak medija u pubertetu- 5.razred oš

-emocije u vršnjačkim odnosima,uloga medija u vršnjačkim odnosima(razlikovati pojmove- prijateljstvo,zaljubljenost,ljubav,bliskost,seksualna privlačnost.Pornografija-mediji)-6. razred oš

- komunikacija o spolnosti,vršnjački pritisak,samopoštovanje i rizična ponašanja,prihvatanje različitosti u seksualnosti-7.razred oš

-važnost samopoštovanja za odgovorno odlučivanje,odgovorno spolno ponašanje,rizici (pre)ranih seksualnih odnosa-8.raz.oš

Spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje

☀ Spektar tema (sadržaji) S.Š.:

-razvijanje vještina za odgovorno seksualno ponašanje, emocije i komunikacije u vezama mladih, medijski prikaz seksualnosti-**1.raz.SŠ**

-razvijanje vještina potrebnih za odgovorno seksualno ponašanje II, spolno/rodno nasilje i nasilje u vezama-**2. raz.SŠ**

-seksualna prava i stereotipovi, seksualno zdravlje mladih, brak, roditeljstvo, obitelj, diskriminacija seksualnih manjina

-usporediti i analizirati medicinska, religijska stajališta... **3. raz.SŠ**

Spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje

- ✱ Ishodi edukacije:

- ✱ OŠ – prepoznati potrebu brige o vlastitom tijelu i važnost pozitivnog odnosa prema njemu

- što je prihvatljiv a što neprihvatljiv tjelesni dodir
- prepoznati promjene uloga rođenjem djeteta
- prepoznati spolne/rodne stereotipe u medijima
- raspraviti kako mediji i internet stvaraju norme izgleda i ponašanja
- raspraviti stidljivost, zbunjenost
- prepoznati spolnost kao sastavni dio cjelokupnog čovjekova života
- objasniti masturbaciju
- prepoznati fizičke, spolne i psihičke promjene u pubertetu
- povezati pojavu mjesečnice i polucije sa spolnim sazrijevanjem
- razlikovati unutarnje spolne organe žena i muškaraca
- razlikovati pojmove:
prijateljstvo, zaljubljenost, ljubav, bilskost, seksualna privlačnost

Spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje

- raspraviti kako se stvara bliski odnos između dvije osoba
- opisati neugodne emocije u odnosima s vršnjacima(odbijanje,razočaranje)
- raspraviti način na koji pornografija prikazuje ljudsku seksualnost
- objasniti važnost razgovora o spolnosti
- primjeniti u komunikaciji "ja" poruke
- prepoznati pritisak i rizične situacije
- diskutirati rizična spolna ponašanja
- raspraviti pojam seksualnih manjina
- prepoznati važnost prihvatanja različitosti
- zašto je važna prevencija seksualnih rizika
- definirati odgovorno seksualno ponašanje
- objasniti što znači NE u komunikaciji o spolnosti
- prepoznati i definirati različite oblike seksualnog nasilja
- važnost komunikacije s partnerom za odgovorno seksualno ponašanje
- raspraviti rizike preranog stupanja u seksualne odnose
- raspraviti pitanje odgađanja seksualnih odnosa i pojam apstinencije

Spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje

✱ Ishodi SŠ:

- ✱ -objasniti SPI i rizike ranog stupanja u seksualne odnose
- objasniti djelovanje, prednosti i nedostatke različitih metoda kontracepcije
- raspraviti ulogu medija i vršnjačkog pritiska u sex. Inicijaciji
- raspraviti važnost u donošenju autonomne i odgovorne odluke
- obrazložiti važnost dogovora u odgovornom sex. ponašanju s part.
- prepoznati, izreći i zastupati osobne granice i potrebe u partnerskom odnosu
- protumačiti pojam i važnost intimnosti u vezi
- objasniti vezu između predrasuda prema ženama i njihove diskriminacije u povijesti
- opisati obilježja nasilnih veza (potražiti pomoć u slučaju izloženosti)
- prepoznati štetan utjecaj alkohola i droga na odnose u vezi
- definirati pojmove seksualnog zdravlja, odgovornog roditeljstva
- usporediti medicinska, religijska i feministička stajališta o prekidu trudnoće

Spolna/rodna ravnopravnost i spolno odgovorno ponašanje

- ☀ SŠ--opisati suvremene promjene vezane uz brak:kasnije stupanje u brak,porast rastava,kontroverze uz istospolni brak
- analizirati različite pristupe (znanstveni,religijski i aktivistički) ljudskoj homoseksualnosti
- prepoznati različite oblike nasilnog ponašanje i diskriminacije prema pripadnicima seksualnih manjina
- izgraditi vrijednosti prihvatanja i tolerancije seksualnih različitosti

Metode poučavanja:

(aktivno sudjelovanje učenika)

- igranje uloga
- oluja ideja
- razvoj stavova putem rasprava i debata
- analize slučajeva
- rad u parovima i malim skupinama
- korištenje interneta
- organiz. predavanja sa diskusijama
- lokalne aktivnosti
(izložbe,obilježavanja datuma...)

- ★ “Kad god neka udruga ili pojedinac objavi svoj stav o zdravstvenom odgoju, pročitam cijeli kurikulum da provjerim što je to meni promaklo, a oni pronašli u sadržaju”.

Dosad nisam uspio pronaći ono što oni iščitavaju, ali ono što sam pronašao je da se riječi:

raspraviti, objasniti, usporediti, prepoznati, razlikovati...
stalno ponavljaju ,čak 56 puta...”

“Ništa na svijetu nije opasnije od stvarnog neznanja i svjesne gluposti” M.L.King

☀ ZAKLJUČCI:

- Cilj je svakog društva imati slobodne ljude, ljude koji će biti oslobođeni od straha bolesti
- vlasiti izbor (adolescenata) je moguć samo ako postoji znanje ,a bez znanja taj odabir niti teoretski nije moguć
- Kvalitetan zdravstveni odgoj je upravo i najpotrebniji upravo onoj djeci koja se kod kuće odgajaju u patrijahalnom obrascu straha, neznanja i kazne, a čije se obitelji zato i boje škole koja će dovesti u sumnju njihov autoritet.
- Nikakvoj agitaciji nije mjesto u javnim školama. Javne (državne) škole moraju biti hramovi znanja i građanskog uzdizanja, vrijednosno neutralne i za sve iste.

Mi danas živimo u
eksponencijalnom vremenu...

...svakog dana *Google* dobiva preko
30 milijardi upita...

-Tko je odgovarao na ta pitanja prije *Googla* ?

Procjenjuje se da jedno izdanje

New York Timesa

...sadrži više podataka nego što je **osoba koja je živjela**
u 18. stoljeću mogla prikupiti tijekom cijelog svojeg
života.

Svijet se danas mijenja...

...brže nego ikada prije.

- 10 najtraženijih poslova u svijetu danas...

...prije 5 godina prije uopće nisu postojala

Dakle...danas bi učenike u školama trebali pripremati za poslove koji sada uopće ne postoje...

...i da koriste tehnologiju koje još nisu izumljene...

... s ciljem da riješe probleme za koje još **ne znamo da postoje.**

Za studente koji danas započinju
petogodišnji studij to znači da...

...polovina onoga što nauče u njihovoj prvoj godini studija...
biti će zastarjelo kada dođu do treće godine...

TIJEKOM OVE PREZENTACIJE....

JESTE LI ZNALI ??

-67 bebe rođeno je u SAD-u

- 274 u Kini

- 395 u Indiji

★ **...i... NITI JEDNO U HRVATSKOJ !!**

i.....

...preko milijardu pjesama skinuto je sa interneta ilegalno.

